

[Jørgen Winther]

ver ca. seks år længere. Og når vi ser på den gennemsnitlige levealder i Danmark, må vi jo konstatere, at den ikke er steget nær så meget som i de øvrige OECD-lande. Sammenligner vi med Norge og Sverige, kan vi også se, at der er en betydelig overdødelighed i Danmark i forhold til disse to lande.

Hvad er så årsagerne hertil? Ja, i gamle dage – for årtier siden – døde folk jo af infektions-sygdomme, tuberkulose og andre sygdomme såsom lungebetændelse osv., men nu er det helt andre sygdomme, folk dør af, nemlig det, man kalder vanesygdomme eller livsstilssygdomme. I den forbindelse bør det nævnes, at tobaksrygning både kan give åreforkalkning og være årsag til lungekræft, at alkohol kan give skrumpelever og også andre forskellige kræftformer, og at for fed mad kan give åreforkalkning og også kræft.

Der er kun ét middel, der kan bringes i anvendelse for at få folk til at leve sundere, og det er oplysning og atter oplysning – især den målrettede oplysning og gerne med et klart og forståeligt budskab. Jeg synes, et af de oplagte emner i første omgang kunne være at iværksætte en massiv oplysningskampagne om, at det faktisk er farligt at ryge. Det er jo en kendsgerning, at danske kvinder er blandt dem, der ryger mest i hele Europa.

Der er mange politikere, der tror, at vi kan forlænge levealderen ved at fordoble ressourcerne til sundhedsvæsenet. Jeg har den holdning, at selv med dobbelt så mange ressourcer kan vi formentlig kun forlænge levealderen med måske maksimalt 1 år. Det er jo svært at vide, men min formelse er, at det vil være deromkring. Derimod er jeg overbevist om, at hvis vi danskere lever mere sundt og gør en større indsats for at bevare helbredet, så kan vi betydelig mere effektivt forlænge levealderen ved selv at gøre en indsats end ved at øge ressourcerne til sundhedsvæsenet.

Det at have et godt helbred er faktisk et fælles ansvar: ikke blot har vi ansvaret for os selv, men også ansvaret for samfundet, for samfundet skal selvfølgelig stille de nødvendige ressourcer til rådighed for, at patienter kan få en optimal behandling for deres sygdomme.

Den socialdemokratiske ordfører var inde på rygning. Her vil jeg gerne sige, at det er klart, at rygning er den største enkeltfaktor i forbindelse med sygdomme i Danmark. Det er

også en af de enkeltfaktorer, som ville kunne undgås. Men det er Venstres holdning, at rygeforbud på forskellige virksomheder bør hvile på frivillige aftaler. Det er noget, man må finde ud af ved at snakke sammen om, hvordan det skal effektueres. Derfor vil jeg gerne benytte lejligheden til at rose de arbejdspladser – som der efterhånden er mange af – som har begrænset rygning via frivillige aftaler.

Passiv rygning vil jeg gerne sige et par ord om. Det er i dag er videnskabeligt bevist, at passiv rygning er til fare for helbredet for dem, som skal indånde denne tobakståge. Det er også en kendt sag, at børn, der opholder sig i lokaler, hvor der ryges meget, får hyppigere bihulebetændelse, får hyppigere astma, får hyppigere bronchitis, og dermed bliver disse børn altså mere syge, end det egentlig var nødvendigt. Dér føler jeg at forældrene har et stort ansvar for, at rygningen finder sted i lokaler, hvor det ikke generer de mindreårige børn.

Angående befolkningsundersøgelser må jeg sige, at vi allerede har nogle gode erfaringer. For livmoderhalskræft har næsten alle amtskommuner f.eks. allerede etableret et sådant tilbud til kvinder inden for bestemte aldersvariationer, og hvert tredje år får kvinderne så tilbud om at få foretaget en underlivsundersøgelse. Der er et lille problem i denne forbindelse, nemlig at ventetiden i mange områder i dag er alt for lang, før patienten kan få besked om prøven. Det er et problem, for selv om man måske tror, at man er rask, så kan alene det, at man har fået taget en prøve, bevirke, at man går og er ængstelig i ventetiden.

Men der er ingen tvivl om, at disse rutinemæssige undersøgelser for livmoderhalskræft og for at forebygge den har været medvirkende til, at dødsfaldene som følge af denne sygdom er faldet ganske betydeligt inden for de senere år. Det er min holdning, at det er den enkelte amtskommune, der selv skal bestemme, hvordan man vil tilrettelægge screening for livmoderhalskræft.

Til sommer kommer Sundhedsstyrelsen formentlig med en redegørelse for, om man anbefaler en screening for brystkræft i Danmark. Den har været på trapperne i nogle måneder, nogle år måske. Dér er det Venstres holdning, at det er det enkelte amt, der selv skal kunne beslutte, om man vil indføre denne screening. Det må indgå i de samlede prioriteringer af